Historia

Biblioteka Śląska jest najstarszą książnicą na Górnym Śląsku. Powołano ją do życia na przełomie 1922 i 1923 r. jako Bibliotekę Sejmu Śląskiego i od tej pory stała się jedną z najprężniejszych instytucji krzewiących kulturę w regionie. Lata trzydzieste zaowocowały przekształceniem jej w bibliotekę publiczną o profilu naukowym. Funkcję tę pełni po dziś dzień. Początkowo zbiory biblioteki ograniczały się jedynie do niewielkiego księgozbioru prawniczego (w pierwszym roku działalności około 1000 woluminów). Z czasem zasoby książnicy rozrosły się i zupełnie zmieniły swój charakter. Dziś możemy znaleźć tu książki z każdej dziedziny wiedzy, najnowsze periodyki, ale również niezwykle ciekawy zbiór starodruków. Te ostatnie zgromadzone są w kolekcji zbiorów specjalnych, obok szczególnie cennych inkunabułów, rękopisów, materiałów ikonograficznych i kartograficznych.

W 1934 r. Biblioteka Śląska przeprowadziła się do wieloletniej siedziby przy ul. Francuskiej w Katowicach. Gmach – sam w sobie bardzo piękny – od początku nie spełniał potrzeb tak ogromnej książnicy. Potrzeby rosły, zwłaszcza od czasu, gdy Biblioteka Śląska zaczęła otrzymywać tzw. egzemplarz obowiązkowy (1969 r.) i z każdym rokiem rosła liczba czytelników (nie tylko studentów nowo otwieranych kierunków Uniwersytetu Śląskiego, ale i samych mieszkańców regionu). Brakowało miejsca na godne przechowywanie cennych zbiorów, nie istniały możliwości konserwacji szczególnie narażonych na zniszczenie wiekowych książek. Lata osiemdziesiąte przyniosły szkody górnicze i niszczenie starych budynków. Magazyny znajdujące się przy ul. Francuskiej obliczone były na 100 000 woluminów, podczas gdy potrzeby były pięć razy (!) większe. Dyskomfort odczuwali również czytelnicy. Książki rozproszone były w czterech różnych miejscach, a jeden z magazynów znajdował się w Bytomiu. W czerwcu 1989 r. rozstrzygnięto konkurs na projekt nowego gmachu biblioteki, dwa lata później

położono kamień węgielny pod fundamenty budynku. Dyrektorem książnicy został prof. dr hab. Jan Malicki. Budynek został zaprojektowany przez grupę ARAR (w składzie Marek Gierlotka, Jurand Jarecki, Stanisław Kwaśniewicz).

28 lutego 1991 r. powstał Społeczny Komitet Pomocy Bibliotece Śląskiej, którego zadaniem było choć częściowe zdobycie środków na realizację projektu, a także rozpropagowanie idei wybudowania budynku dla tak potrzebnej instytucji. 24 października 1998 r. odbyło się uroczyste otwarcie nowego gmachu Biblioteki Śląskiej przy Placu Rady Europy 1 w Katowicach.